

100 éve született a hazai fenntartható erdőgazdálkodás úttörője

Amikor dr. Madas László, a Pilisi Park-erdőgazdaság egykori alapító igazgatója a Visegrádi-hegységben megkezdte a mai örökerdő-gazdálkodás alapjául szolgáló úgynevezett szálaló erdők kialakítását, még szó sem volt klímaváltozásról. A haladó szellemű erdőmérnök és polihisztor előrelátását tanúsítja, hogy a 21. században a Pilisi Parkerdőben az általa megkezdett szakmai munkát továbbfejlesztve az erdészek a klímaváltozás negatív hatásaival szemben ellenállóbb, magasabb ökológiai értéket képviselő örökerdőket alakítanak ki.

Dr. Madas László 1920-ban született Sopronban, a Muck erdészdinasztia harmadik generációs sarjaként. Erdőmérnöki diplomáját 1942-ben szerezte a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem soproni Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki karán. Ezt követően az egyetem Út- Vasútépítési Tanszékének adjunktusa volt mindaddig, amíg 1943-ban besorozták. Hat éven át tartó háborús szolgálatából 3,5 évet orosz hadifogságban töltött, ahonnan 1949-ben tért haza. Majd több államerdészeti beosztást is betöltött, mígnem 1954-ben a Visegrádi Erdészet vezetője lett.

Ekkor indította el az országban egyedülálló kísérletként az erdőanyai völgyben a szálalóvágásos erdőfelújítást, amit élete végéig irányított és ellenőrzött. Ne ki köszönhető, hogy az örökerdő-gazdálkodás irányába mutató kísérleti eredmények közvetlenül is tanulmányozhatók Visegrádon. Tulajdonképpen ez tekinthető a hazai, ma már örökerdő-gazdálkodásnak nevezett erdőművelési rendszer előfutárának.

Bátran kijelenthetjük, hogy dr. Madas László messze megelőzve korát, a fenntartható gazdálkodás szellemében végezte munkáját. Közreműködött az erdők hármass rendeltetésének megfogalmazásában a korábbi kettős (védelmi és gazdasági) pilléren nyugvó, erdőgazdálkodási modell közjóléti rendeltetéssel történő kiegészítésében, ezzel az erdők társadalmi szerepének újragondolásában.

Dr. Madas László a természetvédelem területén is kiemelkedő teljesítményt nyújtott. Irányításával és széles körű összefogással született meg a Pilisi Táj Fejlesztési Program, ami a tömegturiz-

mus kezelését a környezetvédelmi érdekek figyelembevételével valósította meg.

A vezetése alatt lévő Pilisi Állami Parkerdőt az Országos Természetvédelmi Hivatal 1978-ban tájvédelmi körzettel nyilvánította. Majd szárnyai alatt, 1981-ben létrejött a Pilisi Bioszféra Rezervátum, ami az UNESCO „Az ember és a bioszféra” programjának részévé, és a világ 701 bioszféra-rezervátumának egyikévé vált.

Dr. Madas László, a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság 1983-ban nyugalmazott igazgatója nemcsak remek szakember volt, hanem a fiatalok párfogója és segítője is. Sok leendő erdőmérnök köszönhette önzetlen és bölcs tanácsait, iránymutatását.

Mindezen túl dr. Madas Lászlót gyakran foglalkoztatta az erdészet jövőbeli sorsa, a szakma további fejlődésének kérdése is, aminek a zálogát a folyamatos megújulásban látta.

Felbecsülhetetlen eszmei értékű szakmai hagyatékát méltón őrzik utódai. Ennek egyik tanúbizonysága az a *Türelem az erőbőz* című kisfilm is, ami a Pilisi Parkerdő 50 éves jubileumára készült és emléket állít számára is.

A kisfilmben öt erdészgeneráció vall arról, hogy mit is jelent számára a Pilisi Parkerdő, ami az egykori igazgató és munkatársai odaadó munkája nélkül nem az az erdő lenne, mint amiben napjainkban eltölthetjük szabadidőnket.

Dr. Madas László így vallott arról, hogy miért is tartja szépnek a szakmáját: *„...az erdész egy adott pillanatban akár 300 éves időtartamot is átfog, miközben egy 150 éves idős fa és az alatta lévő 5–10 éves újulat mellett áll – amely további 150 évet is megélhet –, és hogy milyen beavatkozásokat végez, azt ennek tudatában kell eldöntenie”.*

Kimagasló szakmai teljesítményét számos elismeréssel honorálták: Európa-díjas, Bedő Albert-díjas, a Magyar Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztjének birtokosa, az Országos Erdészeti Egyesület Tiszteletbeli Tagja, Visegrád díszpolgára. Dr. Madas László 2009-ben hunyt el Visegrádon.

Forrás: **Pilisi Parkerdő Zrt.**

Egy levél margójára...

Dr. Madas Lászlót – a magyarországi jóléti erdőgazdálkodás zászlóbontóját és a parkerdő-gazdálkodás atyját – aligha kell bemutatnom olvasóinknak. Mi, idősebbek, jórészt személyesen is ismerhettük Őt, sőt többen közvetlen kollégái is voltunk.

Közte s köztem néhány levélváltás is történt. Hadd idézzek ezek egyikéből néhány mondatot, amelyből őt, mint *embert*, és egyénisége gazdag egészéből is sokat megismerhetünk.

„Mindig mondom: adjunk hálát a sorsnak, hogy ide születünk a mérsékelt égövbe, azon belül is a Kárpát-medencébe, ahol a természet négy évszakának egymást követő csodálatos változatossága formálja az itt élők lelkét, és él a remény bizonyossága, hogy a tél mindig tavaszra fordul.

Élvezem az erdő ezerszínű, színpompás lombzatát: kénsárgától a bíborvörösig. Gyönyörű őszi napok jelzik a »vénesszonyok nyarát«. Az az erdész, aki mázliból nem iródkban, adminisztrációban élte le munkás életét, hanem tömeltti feladatok megvalósítására és ellenőrzésére fordíthatta erejét, valójában sohasem mehet nyugdíjba, mert rabul ejtette a természet varázsa...”

Baráti szeretettel ölellek:

Madas Laci bátyádm

Visegrád, 2008. okt. 12-én

Közreadja: **Dobay Pál** okl. erdőmérnök

Egyesületünk mélyen gyökerező hagyományt kíván teremteni, amikor november legelején, Halottak napja alkalmából felhívja a helyi csoportok és a szakosztályok figyelmét az elhunyt erdész elődök emléképolásának közösségteremtő és éltető fontosságára. *Weöres Sándor* alábbi verssoraival rájuk emlékezünk...

Ballada három falevélről

Lehullott három falevél
észrevétlen az őszi ágról.

És jött a szél, a messzi szél,
egy messzi, másik, új világból. –

Elröpült három falevél.

...

Az egyik magasba vágyott:
talált a felhők közt új világot,
emelte, emelte a szél.

...

A másik rohanni vágyott:
magasba hágott és mélybe szállott,
sodorta, sodorta a szél.

Harmadik szédülni vágyott,
szemét lehunyta, semmit se látott,
kavarta, kavarta a szél.

Lobogott három falevél.

...

Lehullott három falevél
tehetetlenül a világból.
Ott lenn a sár, fekete mély –
ki emel fel az őszi sárból,

ti szegény három falevél?

Weöres Sándor